

Säkerhetsdatablad

NM Härdare 40

Ersätter datum: 2014-05-28

Omarbetad: 2015-12-10

AVSNITT 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

1.1 Produktbeteckning

Handelsnamn: NM Härdare 40

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Rekommenderad användning: Härdare för epoxiplast

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Tillverkare

Företag: Nils Malmgren AB

Adress: Box 2039

Postnr: 442 02 Ytterby

Land: SVERIGE

E-post: info@nilsmalmgren.se

Telefon: +46 (0)303-93610

Fax: +46 (0)303-92855

Kontaktperson: Namn: Jonny Augustsson, Telefon: +46 (0)303 93610, E-post: jonny@nilsmalmgren.se

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

0303 93610 (08.00-16.30) (Övrig tid 112)
112 - begär Giftinformation

AVSNITT 2: Farliga egenskaper

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

CLP-klassificering: Acute Tox. 4;H302 Skin Corr. 1B;H314 Skin Sens. 1;H317 Aquatic Chronic 3;H412

Allvarligaste skadliga effekterna: Skadligt vid förtäring. Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon. Kan orsaka allergisk hudreaktion. Skadliga långtidseffekter för vattenlevande organismer.

2.2 Märkningsuppgifter

Piktogram

Signalord: Fara

Innehåller

Ämne: Benzylalkohol, Isoforondiamin, 1,3-Benzendimetanamin

Risk-satser

Säkerhetsdatablad

NM Härdare 40

Ersätter datum: 2014-05-28

Omarbetad: 2015-12-10

H302	Skadligt vid förtäring.
H314	Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon.
H317	Kan orsaka allergisk hudreaktion.
H412	Skadliga långtidseffekter för vattenlevande organismer.

Försiktighetsuttalanden

P260	Inandas inte damm/rök/gaser/dimma/ångor/sprej.
P273	Undvik utsläpp till miljön.
P280	Använd skyddshandskar/skyddskläder/ögonskydd/ansiktsskydd.
P301/330/331	VID FÖRTÄRING: Skölj munnen. Framkalla INTE kräkning.
P303/361/353	VID HUDKONTAKT (även håret): Ta omedelbart av alla nedstänkta kläder. Skölj huden med vatten/duscha.
P305/351/338	VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja.
P310	Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare.
P501	Enligt gällande bestämmelser ska innehållet/behållaren lämnas till en återvinningsanläggning.

2.3 Andra faror

När två komponenter skall blandas, se säkerhetsdatabladerna för båda komponenterna.

AVSNITT 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

3.2 Blandningar

Ämne	CAS-nummer	EG-nr	REACH reg.nr	Koncentration	Noteringar	CLP-klassificering
Benzylalkohol	100-51-6	202-859-9	01-2119492630-38	30 - 60%		Acute Tox. 4;H302 Eye Irrit. 2;H319 Acute Tox. 4;H332
Isoforondiamin	2855-13-2	220-666-8		10 - 30%		Acute Tox. 4;H302 Acute Tox. 4;H312 Skin Corr. 1B;H314 Skin Sens. 1;H317 Aquatic Chronic 3;H412
1,3-Benzendimetanamin	1477-55-0	216-032-5		5 - 10%		Acute Tox. 4;H302 Skin Corr. 1B;H314 Skin Sens. 1;H317 Acute Tox. 4;H332 Aquatic Chronic 3;H412

Se avsnitt 16 för kompletta texter i R- och H-fraser..

AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Inhalation:	Sök frisk luft. Sök läkare i händelse av bestående obehag.
Förtäring:	Skölj munnen noga och drick 1-2 glas vatten i små klunkar. Framkalla ej kräkning. Sök omedelbart läkare.
Hudkontakt:	Använd inte organiska lösningsmedel. Tvätta huden med tvål och vatten. Nedstänkta kläder tas av och tvättas innan de används igen. Sök läkare i händelse av bestående obehag.
Ögonkontakt:	Spola omedelbart med mjuk vattenstråle eller ögonspolvätska minst 15 minuter. Ta bort eventuella kontaktlinser. Håll ögonlocken vitt uppspärade under spolningen så att inget fastnar under dem. Sök läkare efter den initiala spolningen. Fortsätt skölja tills medicinsk personal tar över.
Allmänt:	Möjlighet till ögonspolning skall finnas på arbetsplatsen.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Hudkontakt kan ge irritation och allergiskt kontakteksem. Kan ge allvarlig, eventuellt bestående frätskada på ögonen.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Säkerhetsdatablad

NM Härdare 40

Ersätter datum: 2014-05-28

Omarbetad: 2015-12-10

Spola omedelbart med mjuk vattenstråle eller ögonspolvätska minst 15 minuter. Ta bort eventuella kontaktlinser. Håll ögonlocken vitt uppspärade under spolningen så att inget fastnar under dem. Sök läkare efter den initiala spolningen. Fortsätt skölja tills medicinsk personal tar över.

AVSNITT 5: Brandbekämpningsåtgärder

5.1 Släckmedel

Lämpliga släckmedel: Släck med pulver, skum, koldioxid eller vattendimma.

Olämpliga släckmedel: Spruta inte vatten eftersom detta kan sprida branden.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Ej brandfarligt men kan underhålla förbränning. Farliga gaser bildas vid brand. Nitroösa gaser/ Kolmonoxid och koldioxid.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Brandpersonal som utsatts för förbränningsgaser/ sönderdelningsprodukter, rekommenderas att använda andningskydd.

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

För annan personal än räddningspersonal: Spärra av riskområdet och förhindra att obehöriga får tillträde. Använd lämpliga skyddskläder. Bär skyddsglasögon vid risk för stänk i ögonen.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Undvik att låta spill nå avlopp och/eller ytvatten. Meddela ansvarig myndighet i händelse av förorening av mark eller vatten, eller utsläpp i avloppssystem.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Avgränsa och absorbera spill med sand eller annat absorberande material. Placera i lämplig avfallsbehållare.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Se sektion 8 för information om personlig skyddsutrustning. Se sektion 7 för information om hantering och lagring. Se sektion 13 för avfallshantering.

AVSNITT 7: Hantering och lagring

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

Behållare hålles så långt möjligt slutna. Undvik kontakt med huden och ögonen. Möjlighet till ögonspolning skall finnas på arbetsplatsen. Allt arbete måste utföras under väl ventilerade förhållanden. Tvätta händerna före raster, före toalettbesök och efter avslutat arbete. Ät, drick och rök inte under pågående arbete.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Förvara i torrt, svalt och väl ventilerat utrymme. Förvaras i väl tillsluten originalförpackning.

7.3 Specifik slutanvändning

Produkten är frätande. Kan ge allergi vid hudkontakt. Polymeriserar tillsammans med del A under avgivande av värme.

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

Säkerhetsdatablad

NM Härdare 40

Ersätter datum: 2014-05-28

Omarbetad: 2015-12-10

8.1 Kontrollparametrar

Gräns för exponering i arbetet: Innehåller inga rapporteringspliktiga ämnen.

Rättslig grund: Inga kända för blandningen.

8.2 Begränsning av exponeringen

Personlig skyddsutrustning, skyddsglasögon/ansiktsskydd: Bär skyddsglasögon/ansiktsskydd. Skyddsglasögon ska uppfylla EN 166.

Personskyddsutrustning, handskar: Använd handskar. Typ av material: Nitrilgummi/ Butylgummi. Genombrottstid: 3 timmar
Vi har reducerat handskguidens genombrottstid med ca. en faktor 3, då standardtestet EN 374-3 är gjort vid 23°C, medan temperaturen i själva handsken är uppe i ca. 35°C.
Dessutom vidgas handskens elastiska material under användning, varvid handsktjockleken och genombrottstiden reduceras. Rekommenderad tjocklek på handskmaterialet är ≥ 0.4 mm. Val av lämplig handske är inte enbart beroende av material utan även av andra kvalitetskriterier och dessa varierar mellan tillverkare.

Personlig skyddsutrustning, hudskydd: Använd lämpliga skyddskläder.

Personlig skyddsutrustning, andningskydd: Använd andningskydd vid otillräcklig ventilation. Gasfilter A (organiska ämnen, brun).

Övrig information: Tvätta händerna före raster, före toalettbesök och efter avslutat arbete. Nedstänkta kläder tas av och tvättas innan de används igen. Information från leverantör: Använd lämpliga skyddshandskar, skyddsglasögon och skyddskläder vid risk för direktkontakt eller stänk.

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Parameter	Värde/enhet
Tillstånd	Vätska
Färg	Gul
Lukt	Aminlukt
Löslighet	Blandbar med följande: Organiska lösningsmedel.
Explosiva egenskaper	
Oxidationsegenskaper	

Parameter	Värde/enhet	Anmärknings
pH (brukslösning)	Data saknas	
pH (koncentrerad)	Data saknas	
Smältpunkt	Data saknas	
Fryspunkt	Data saknas	
Initial kokpunkt och kokpunktsintervall	> 150 °C	760mmHg
Flampunkt	> 150 °C	
EWC-kod	Data saknas	
Brandfarlighet (fast form, gas)	Data saknas	
Brännbarhetsgräns	Data saknas	
Explosionsgränser	Data saknas	
Ångtryck	Data saknas	
Ångdensitet	Data saknas	
Relativ densitet	Data saknas	
Fördelningskoefficient n-oktanol/vatten	Data saknas	
Självantändningstemperatur	> 150 °C	
Sönderfallstemperatur	Data saknas	
Viskositet	0,2 Pas	25°C
Luktröskel	Data saknas	

Säkerhetsdatablad

NM Härdare 40

Ersätter datum: 2014-05-28

Omarbetad: 2015-12-10

9.2 Annan information

Parameter	Värde/enhet	Anmärkningar
Densitet	1,05 g/cm ³	20°C

Övrig information: Löslighet i vatten: Olöslig

AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet

10.1 Reaktivitet

10.2 Kemisk stabilitet

Produkten är stabil förutsatt att den används i enlighet med leverantörens anvisningar.

10.3 Risken för farliga reaktioner

Kan ge exoterm reaktion med epoxi.

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Undvik kontakt med följande: Oxideringsmedel/ Starka syror.

10.5 Oförenliga material

Organisk peroxid.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Farliga gaser bildas vid brand. Nitroösa gaser/ Kolmonoxid och koldioxid.

AVSNITT 11: Toxikologisk information

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Akut oral toxicitet:

Benzylalkohol

Organism	Testtyp	Exponeringstid	Värde	Slutsats	Testmetod	Källa
Råtta	LD50		1620 mg/kg			

Isoforondiamin

Organism	Testtyp	Exponeringstid	Värde	Slutsats	Testmetod	Källa
Råtta	LD50		1030 mg/kg			

1,3-Benzendimetanamin

Organism	Testtyp	Exponeringstid	Värde	Slutsats	Testmetod	Källa
Råtta	LD50		930 mg/kg			

Risk för frätskada på slemhinnorna i munnen, halsen och matstrupen.

Akut dermal toxicitet:

1,3-Benzendimetanamin

Organism	Testtyp	Exponeringstid	Värde	Slutsats	Testmetod	Källa
Kanin	LD50		> 3100mg/kg			

Hudkontakt kan ge sveda, rodnad och frätsår. Vid långvarig eller upprepade kontakt risk för eksem.

Säkerhetsdatablad

NM Härdare 40

Ersätter datum: 2014-05-28

Omarbetad: 2015-12-10

Akut inhalationstoxicitet:

Benzylalkohol

Organism	Testtyp	Exponeringstid	Värde	Slutsats	Testmetod	Källa
Råtta	LC50 (damm/dimma)	4h	> 4,178mg/l			

1,3-Benzendimetanamin

Organism	Testtyp	Exponeringstid	Värde	Slutsats	Testmetod	Källa
Råtta	LC50	4h	1,34 mg/l			

Aminerna i härdaren har ett mycket lågt ångtryck, men inandning av höga koncentrationer kan ge irritationer på slemhinnorna, illamående samt huvudvärk.

Frätskada/irritation på huden: Produkten är frätande.

Allvarlig ögonskada/ögonirritation: Kontakt med ögonen kan orsaka svåra frätskador, smärta, tårbildning och kramper i ögonlock. Risk för allvarliga ögonskador/synskador.

Andningssensibilisering eller hudsensibilisering: Långvarig eller ofta upprepade kontakt kan orsaka allergiskt eksem.

Annan giftig inverkan: Härdaren innehåller aminer som i vattenmiljö uppvisar alkalisk karaktär.

AVSNITT 12: Ekologisk information

12.1 Toxicitet

Benzylalkohol

Organism	Sorter	Exponeringstid	Testtyp	Värde	Slutsats	Testmetod	Källa
Akut Daphnia	Daphnia magna	48h	EC50	230 mg/l			
Akut alg	Pseudokirchneriella subcapitata	72h	IC50	770 mg/l			
Akut fisk	Pimephales promelas	96h	LC50	460 mg/l			

Isoforondiamin

Organism	Sorter	Exponeringstid	Testtyp	Värde	Slutsats	Testmetod	Källa
Akut Daphnia		24h	EC50	44 mg/l			
Akut alg		72h	EC50	37 mg/l			

1,3-Benzendimetanamin

Organism	Sorter	Exponeringstid	Testtyp	Värde	Slutsats	Testmetod	Källa
Akut Daphnia		48h	EC50	15,2 mg/l			
Akut alg		72h	EC50	20,3 mg/l			
Akut fisk	Leuciscus idus	96h	LC50	87,6 mg/l			

Inga resultat föreligger från ekotoxikologiska test för produkten. Övrig angiven ekotoxikologisk information avser i produkten ingående komponenter.

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Ej lättnedbrytbar.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Säkerhetsdatablad

NM Härdare 40

Ersätter datum: 2014-05-28

Omarbetad: 2015-12-10

Benzylalkohol

Organism	Sorter	Exponeringstid	Testtyp	Värde	Slutsats	Testmetod	Källa
Log Pow				1,05			

12.4 Rörligheten i jord

Testdata finns ej tillgängligt.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Ej användbar

12.6 Andra skadliga effekter

Kan ändra vattnets pH. Skadliga långtidseffekter för vattenlevande organismer.

AVSNITT 13: Avfallshantering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Ohärdad produkt är farligt avfall enligt Avfallsförordningen, 2001:1063

Destruktionsmetoder

Kan destrueras genom inblandning av ekvivalent mängd epoxiharts.

Förorenade förpackningar

Ställ den tömda förpackningen upp och ner. Vänta till förpackningen är droppfri. Använd verktyg vid behov för att tömma förpackningen. Sortera plastförpackning med avtagen kork som ÖVRIG PLASTFÖRPACKNING och metallförpackning med avtaget lock som ÖVRIG METALLFÖRPACKNING.

08 01 11 Färg- och lackavfall som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen.

15 01 10 Förpackningar som innehåller rester av eller som är förorenade av farliga ämnen.

AVSNITT 14: Transport information

Landstransport (ADR/RID)

14.1 UN-nummer:	3267	14.4 Förpackningsgrupp:	III
14.2 Officiell transportbenämning:	FRÄTANDE BASISK ORGANISK VÄTSKA, N.O.S. (Isoforondiamin)	14.5 Miljöfaror:	
14.3 Faroklass för transport:	8		
Risiketikt(er):	8		
Farlighetsnummer:	80	Tunnelkategori :	E
Övrig information:			

Transport på inrikes vattenvägar (ADN)

14.1 UN-nummer:	3267	14.4 Förpackningsgrupp:	III
14.2 Officiell transportbenämning:	CORROSIVE LIQUID, BASIC, ORGANIC, N.O.S. (Isoforondiamin)	14.5 Miljöfaror:	
14.3 Faroklass för transport:	8		
Risiketikt(er):	8		
Miljöfarliga i tankfartyg:		Övrig information:	

Havstransport (IMDG)

14.1 UN-nummer:	3267	14.4 Förpackningsgrupp:	III
14.2 Officiell transportbenämning:	CORROSIVE LIQUID, BASIC, ORGANIC, N.O.S. (Isoforondiamin)	14.5 Miljöfaror:	

Säkerhetsdatablad

NM Härdare 40

Ersätter datum: 2014-05-28

Omarbetad: 2015-12-10

14.3 Faroklass för transport: 8

Namn på det/de miljöfarliga ämnena:

Risiketikkett(er): 8

EmS: F-A, S-B

IMDG Code segregation Segr. grp. 18 - Alkalis
group:

Övrig information:

Lufttransport (ICAO-TI / IATA-DGR)

14.1 UN-nummer: 3267

14.4 Förpackningsgrupp: III

14.2 Officiell transportbenämning: CORROSIVE LIQUID, BASIC, ORGANIC, N.O.S. (Isoforondiamin)

14.5 Miljöfaror:

14.3 Faroklass för transport: 8

Risiketikkett(er): 8

Övrig information:

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder

Inga.

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

Ej tillämpligt.

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Speciella villkor:

Denna produkt är bedömd och klassificerad i enlighet med kraven i Europaparlamentets och Rådets förordning (EG) nr 1272/2008 med efterföljande ändringar.
För avfall gäller Avfallsförordningen SFS 2001:1063 med efterföljande ändringar.
Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om Härdplaster (AFS 2005:18), samt Medicinska kontroller i arbetslivet (AFS 2005:6) skall följas.
Yrkesmässig hantering förutsätter utbildning i enlighet med Arbetsmiljöverkets kungörelse med föreskrifter om härdplaster samt allmänna råd om tillämpning av föreskrifterna. Arbete i verksamhet som omfattas av Arbetsarkivstyrelsens författningssamling, Kemiska arbetsmiljörisker får ledas och utföras endast av personer som har genomgått särskild utbildning om risker och skyddsåtgärder vid sådant arbete.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Övrig information:

Yrkesmässig hantering förutsätter utbildning i enlighet med Arbetsmiljöverkets kungörelse med föreskrifter om härdplaster samt allmänna råd om tillämpning av föreskrifterna.

AVSNITT 16: Annan information

Versionshistorik och ändringsindikationer

Version	Omarbetad	Ansvarig	Ändringar
2.0.1	2015-12-10	Nils Malmgren AB	Pt 11

Förkortningar:

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)
RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)
IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods
IATA: International Air Transport Association
IATA-DGR: Dangerous Goods Regulations by the "International Air Transport Association" (IATA)
ICAO: International Civil Aviation Organization
ICAO-TI: Technical Instructions by the "International Civil Aviation Organization" (ICAO)
GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals
EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances
CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

Säkerhetsdatablad

NM Härdare 40

Ersätter datum: 2014-05-28

Omarbetad: 2015-12-10

DNEL: Derived No-Effect Level (REACH)
PNEC: Predicted No-Effect Concentration (REACH)
LC50: Lethal concentration, 50 percent
LD50: Lethal dose, 50 percent

Övrig information:

Denna produkt skall lagras, hanteras och användas i enlighet med god industrihygien och gällande föreskrifter / lagar. Informationen baseras på nuvarande kunskapsnivå och avsikten är att beskriva produkten med avseende på produktsäkerhet (hanteringsråd, risker för miljö / hälsa osv). Informationen skall inte tolkas som någon garanti för specifika egenskaper.

Utbildningsråd:

Arbete i verksamhet som omfattas av Arbetarskyddsstyrelsens föfattningssamling, Kemiska arbetsmiljörisker får ledas och utföras endast av personer som har genomgått särskild utbildning om risker och skyddsåtgärder vid sådant arbete.

Klassificeringsmetod:

Beräkning baserad på riskerna för kända komponenter.

Lista över relevanta H-satser

H302 Skadligt vid förtäring.
H312 Skadligt vid hudkontakt.
H314 Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon.
H317 Kan orsaka allergisk hudreaktion.
H319 Orsakar allvarlig ögonirritation.
H332 Skadligt vid inandning.
H412 Skadliga långtidseffekter för vattenlevande organismer.

SDS har utarbetats av

Företag: Nils Malmgren AB, Miljöavdelningen

Postnr:

Land: SVERIGE

Dokumentets språk: SE